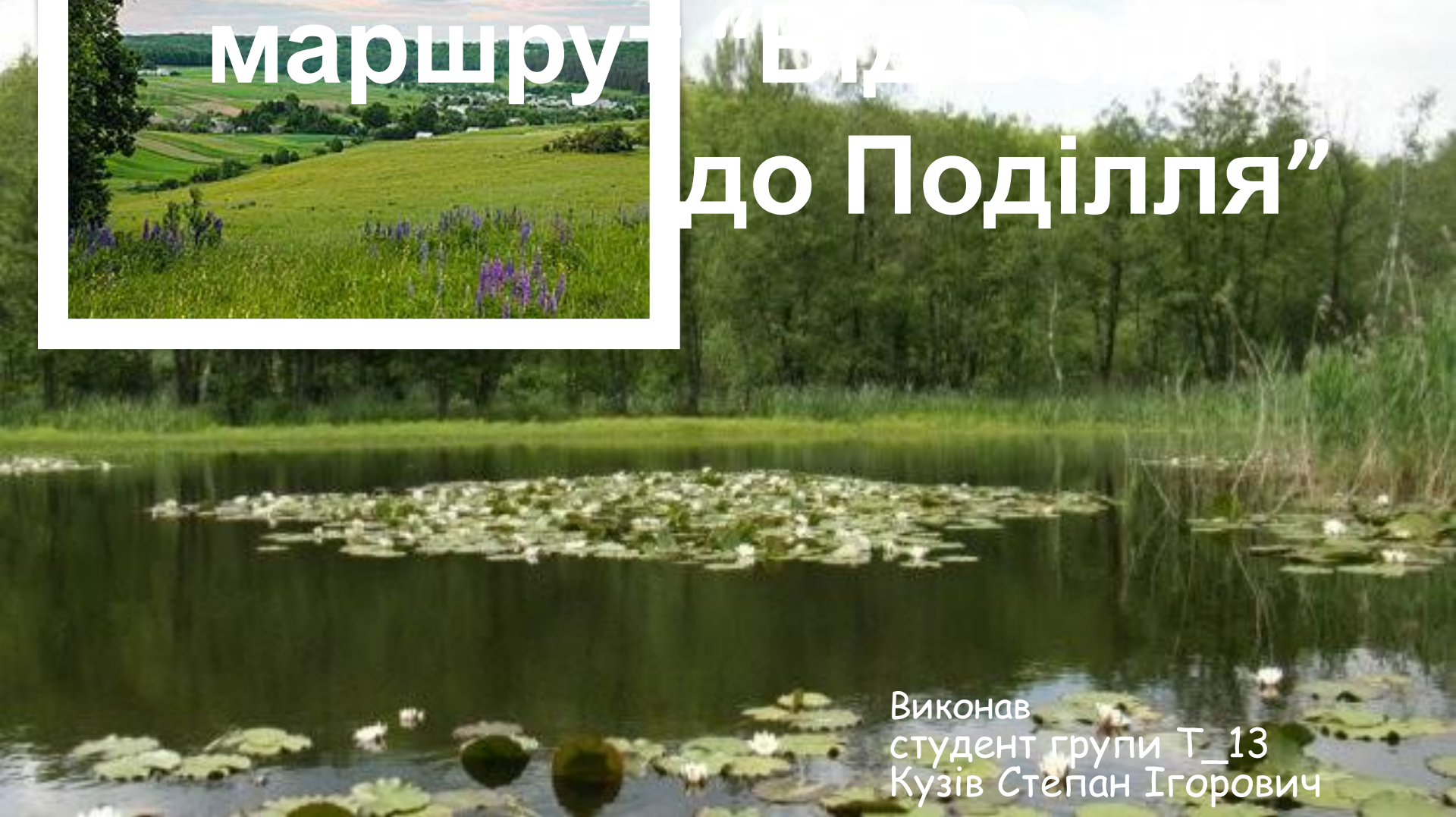


# Еко туристичний

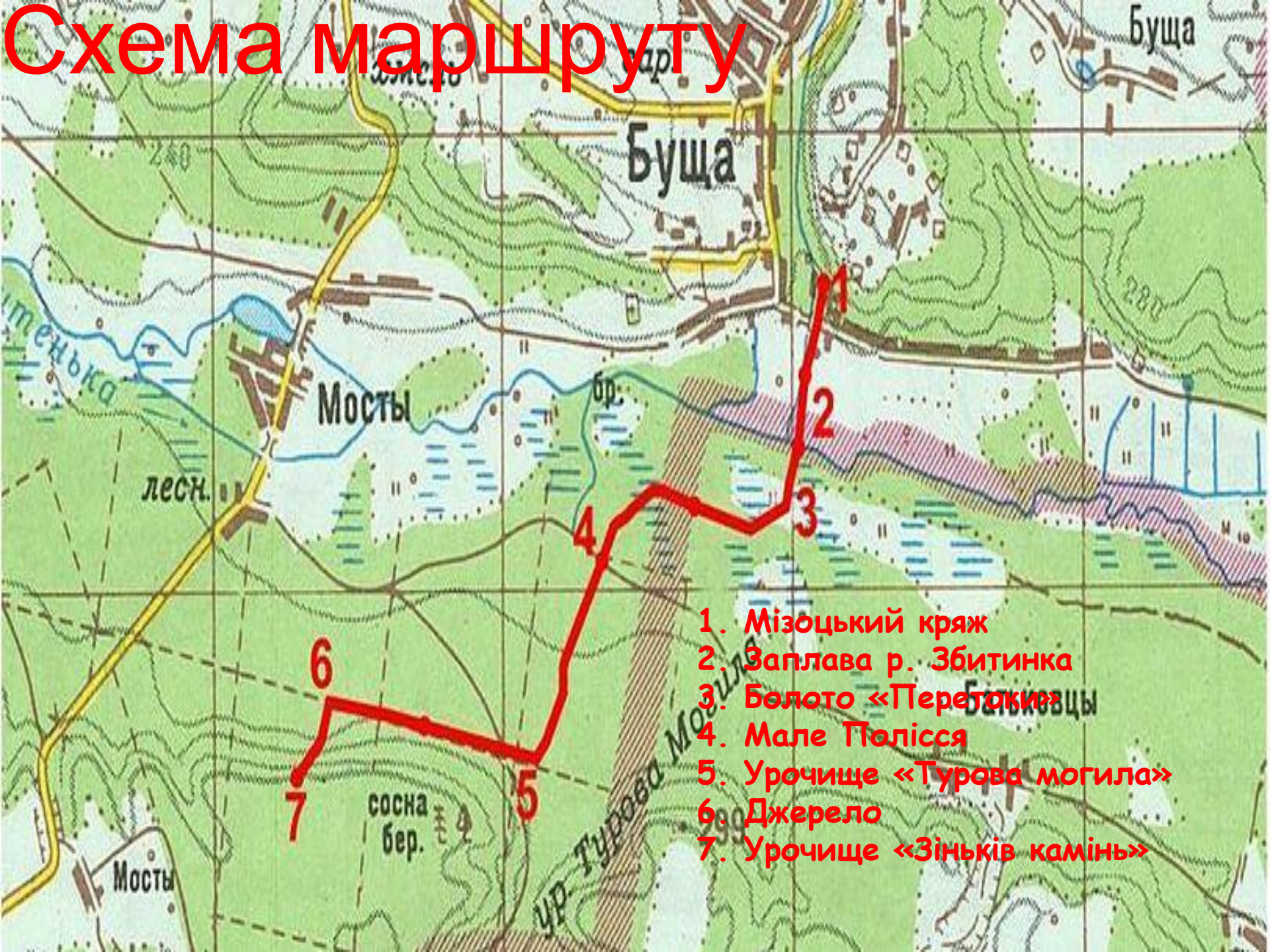
маршрут

“Від Львова до Поділля”



Виконав  
студент групи Т\_13  
Кузів Степан Ігорович

# Схема маршруту



1. Мізоцький кряж
2. Заплава р. Збитинка
3. Болото «Переток»
4. Мале Талісся
5. Урочище «Турова могила»
6. Джерело
7. Урочище «Зіньків камінь»

# 10 заповідей екотуриста, сформульованих TIES:

- пам'ятати про вразливість Землі;
- залишати тільки сліди, забирати з собою тільки фотографії;
- пізнавати світ, у який потрапив: культуру народів, географію;
- шанувати місцевих мешканців;
- не купувати вироби, що піддають небезпеці навколишнє середовище;
- завжди ходити тільки протоптаними стежками;
- підтримувати програми захисту навколишнього середовища;
- де можливо, використовувати методи зберігання навколишнього середовища;
- підтримувати (патрунувати) організації, що сприяють захисту природи;
- подорожувати з фірмами, що підтримують принципи екотуризму.



# ХАРАКТЕРИСТИКА МАРШРУТУ.

**Місцезнаходження:** національний природний парк «Дермансько-Острозький»

**Тип стежки:** навчальна

**Характер маршруту:** лінійний

**Протяжність:** 5,5 км

**Спосіб пересування:** піший

**Тривалість проходження:** 3 години  
(з врахуванням зупинок)

# Початок маршруту

Маршрут починається в селі Буща Здолбунівського району, що розкинулось на мальовничих пагорбах Мізоцького кряжу Волинської височини (зупинка 1).

Перша історична згадка про село датується 1322 роком, проте знахідки знарядь праці з каменю (долота, ножі, скребачки, сокири тощо) свідчать, що на території нинішнього села існувало поселення ще в період палеоліту.



Рухаючись по маршруту, ми бачимо, як різко змінюється рельєф та природні умови – переходимо від широколистяних грабових, дубово-грабових лісів Мізоцького кряжу, що зростають на підвищеннях, розрізаних численними ярами та балками, до іншої фізико-географічної області – Малого Полісся, а саме до найвужчої його частини – Острозької прохідної долини. Долина утворилась внаслідок стоку талих льодовикових вод. Зараз це заболочена заплава річки Збитинка, в якій, власне, і розташована більша частина національного природного парку «Дермансько-Острозький». За своїми екологічними умовами малополіська частина парку – досить складна і своєрідна. Тут поширені еолові форми рельєфу – піщані дюни, вали, горби, вкриті сосновими та дубово-сосновими лісами.



# Річка Збитинка



Річка Збитинка (Свитенька) (зупинка 2) належить до басейну річки Горинь. Загальна довжина Збитинки складає 56 км, а площа водозбору – близько 400 км<sup>2</sup>. У річку впадають невеликі річечки – Бущанка (в селі її називають Джерелиця), Піщанка та велика кількість струмків. Поряд з містком через річку побудували греблю місцеві «гідромеліоратори» – бобри.

# Болото «Перетоки»

Проходячи по маршруту стежки через заболочений вільховий ліс, потрапляємо на відоме Бущанське болото (зупинка 3). Місцева назва болота – Перетоки. Болото за типом живлення належить до низинних боліт. В природному рослинному покриві переважають трав'яно-мохові (осоково-гіпнові) угруповання. Цікавою рисою цього болота є його карбонатність і в зв'язку з цим характерний багатий склад рослинних угруповань. Болото має торфові поклади, місцями воно досить обводнене і важкопрохідне.

# Мале Полісся

Відразу після болота, повернувши направо, ми потрапляємо до типової Малополіської частини парку (зупинка 4). Тут можемо насолодитись пахощами соснового лісу, що вкриває простягнуті вздовж заплави пагорби – «грядки», а також заглянути на маленьке перехідне осоково-сфагнове болітце, яке зовсім не схоже на попереднє болото, і є звичайним для «великого» Полісся.

По краю болота відчуваємо п'яний аромат багна болотного, посеред якого зростає північна «родичка» чорниці – лохина.





# Турова могила

Далі прямуємо до наступного урочища «Турова могила» (зупинка 5). За переказами, на цьому місці відбувся бій між турками і козаками, в якому козаки отримали перемогу. В тому бою загинув турецький воєначальник, який був похований на коні у вертикальному положенні на цьому місці. Зараз тут можна бачити штучний насип висотою біля 1,5 м.

# Джерело "Ринва" та Зіньків камінь

Йдучи далі екологічною стежкою, важко не помітити зміни у рельєфі. Рівнина змінюється значними підвищеннями та горбами – тут беруть початок відроги Кременецьких гір Подільської височини. На горбах-останцях зростають середньовікові дубово-грабові та їх похідні грабові ліси, які відзначаються багатством як породного складу деревостану та підліску, так і трав'яного ярусу.

Зайшовши у заповідне урочище «Зіньків камінь», робимо зупинку біля джерела, вода з якого стікає по дерев'яному жолобу. В урочищі переважають грабово-березові ліси з домішкою клена та ясена. Вище, на схилі пагорба, серед мішаного лісу є нагромадження великих каменів, найбільший із них – Зіньків. Біля нього і буде наша кінцева зупинка. Висота каменя понад два метри, а діаметр біля п'яти. З цим каменем у місцевих жителів пов'язана легенда про молодого воєводу Зінька, який у долині Збитинки бився з монголо-татарами, а потім з купкою своїх воїнів сховався під каменем.

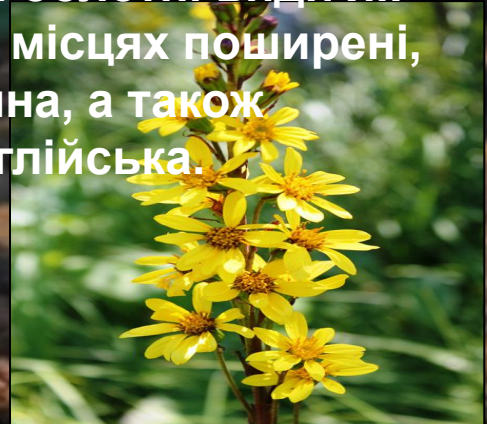
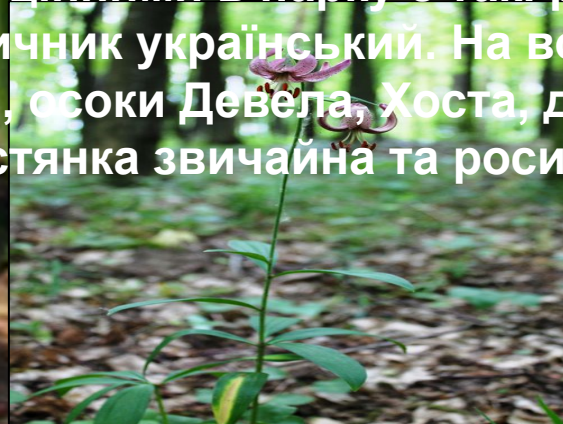
# Унікальна рослинність



Флора парку через який пролягає екомаршрут на сьогодні налічує 763 види рослин, з них 87 видів мають охоронний статус. Зокрема, до Червоної книги України занесено 46 видів рослин.



З рідкісних видів рослин на території НПП "Дермансько-Острозький" поширені плауноподібні: баранець звичайний, плаун річний, низка орхідей, таких як пальчатокорінники травневий, Фукса та м'ясочервоний, жировик Лезеля, любки дволиста та зеленоквіткова, коручки болотна, чемерниковидна та темно-червона, булатки великоквіткова, червона та довголиста. Надзвичайно цінними в парку є такі рідкісні болотні види як сверція багаторічна та язичник український. На вологих місцях поширені, крім того, сашник іржавий, осоки Девела, Хоста, дводомна, а також комахоїдні рослини – товстянка звичайна та росичка англійська.



# Тваринний світ

Фауна національного природного парку налічує 460 видів тварин. З них охороняється 207 видів, в тому числі 46 – Червоною книгою України.

З рідкісних представників безхребетних трапляються жук-олень, махаон, мнемозина, стрічка тополева, мінливець великий. Справжнього поліського "відтінку" тутешньому тваринному світу надає гніздування чорного лелеки..



Відмічені також журавель сірий, гоголь, крех середній. На території парку відмічені такі види рукокрилих, як вечірниця руда, кажан пізній, нічниця водяна. З рідкісних хижих ссавців трапляються видра, горностаї, тхір лісовий